

ΙΣΤΟΡΙΑ α΄λυκείου: ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ: «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ»

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΦΛΩΡΙΑΝΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΣΤΟΧΟΙ:

- ✓ -Να γνωρίσουν οι μαθητές κάποια βασικά εκθέματα του αρχαιολογικού μας μουσείου και να τα συσχετίσουν με τις γνώσεις τους από την ιστορία της α΄λυκείου
- ✓ Να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία και τις γνώσεις τους για να δημιουργήσουν ένα παιχνίδι που να απευθύνεται σε μαθητές σχολείων, προκειμένου να γνωρίσουν και αυτοί τα εκθέματα του μουσείου και την ιστορία του νησιού μέσα από την ενεργητική, ανακαλυπτική και παιγνιώδη μάθηση. (και όχι μέσα από ξεναγήσεις και παθητικές περιηγήσεις)

ΠΙΘΑΝΕΣ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ:

- 1) Πληκτρολογήστε σε μηχανή αναζήτησης «Αρχαιολογικό μουσείο Καλύμνου» και ανοίξτε το αποτέλεσμα από τη σελίδα «kalymnosola» 2) Επισκεφτείτε το site του Αναγνωστηρίου «Αι Μούσαι» (mousai.gr), πηγαίνετε στα «Καλύμνικα Χρονικά», έτος 2009, που έχει αφιέρωμα στο αρχαιολογικό μουσείο και φωτογραφικό υλικό 3) πληκτρολογήστε «μια επίσκεψη στο αρχαιολογικό μουσείο Καλύμνου» και διαβάστε την εργασία μαθητών του 2^{ου} γυμνασίου.

1^Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ (με παρουσίαση και προβολή διαφανειών)

- για την έννοια της δημιουργικότητας / - για τους σκοπούς και τους στόχους των δημιουργικών εργασιών στο σχολείο/- για τον τρόπο αξιολόγησης των ατομικών / ομαδικών δημιουργικών εργασιών.

2^Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ: ΑΝΑΘΕΣΗ ΡΟΛΩΝ / ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥΣ

- **Αποφασίστε ποιος θα είναι ο συντονιστής της κουβέντας στην ομάδα σας: ο ρόλος του συντονιστή θα είναι:** να διαβάξει αργά και καθαρά το κάθε στάδιο της δημιουργικής εργασίας στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας / να καταγράφει απορίες της ομάδας που τυχόν θα προκύψουν σε κάθε στάδιο και να τις μεταφέρει στον υπεύθυνο καθηγητή ή στον επιτηρητή/ να φροντίζει για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος, επαναφέροντας την ομάδα στο θέμα, όταν σημειώνονται παρεκκλίσεις από αυτό / να εξασφαλίζει το γόνιμο και δημιουργικό διάλογο μέσα στην ομάδα φροντίζοντας να εκφράζουν όλα τα μέλη τη γνώμη και τις ιδέες τους και να μην κυριαρχεί μόνο μια φωνή, συνήθως του πιο ομιλητικού ή του πιο ηγετικού.
- **Αποφασίστε ποιος θα είναι ο γραμματέας στην ομάδα σας. Ο ρόλος του γραμματέα είναι:** να κρατά σημειώσεις σε κάθε στάδιο της δημιουργικής εργασίας / να συμπληρώνει τα ζητούμενα φύλλα εργασίας και ερωτηματολόγια συνθέτοντας τις απόψεις των υπόλοιπων μελών
- **Γνωρίστε καλύτερα τα υπόλοιπα μέλη και τα ενδιαφέροντά τους: Καταγράψτε τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις του κάθε μέλους της ομάδας σας.** Κάθε μαθητής γράφει στοιχεία που αφορούν τον ίδιο και στη συνέχεια τα διαβάζετε και στους υπόλοιπους. (π.χ. καλλιτεχνικές κλίσεις στη ζωγραφική, μουσική, σχέδιο, θέατρο / ικανότητα σε κατασκευές και δημιουργίες με τα χέρια / ικανότητα στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, προγράμματα που τυχόν γνωρίζετε- p.point, monie maker, ψηφιακή αφίσα, επεξεργασία εικόνας ή βίντεο, ψηφιακό κόμικ ή animation κ.α /γνώσεις ξένων γλωσσών/ ικανότητα ανάπτυξης γραπτού λόγου / ικανότητα οργάνωσης υλικού και κατηγοριοποίησης/ γενικότερα κοινωνικά ενδιαφέροντα: π.χ. αθλητισμός, οικολογία- περιβάλλον, εθελοντισμός, κάποιο χόμπι/δραστηριότητα που έχετε στον ελεύθερο χρόνο σας, συμμετοχή σε

κάποιο σύλλογο ή κοινωνικό φορέα κ.α). **Η γνώση των ιδιαίτερων ενδιαφερόντων και κλίσεων του κάθε μαθητή θα χρειαστούν και στην πορεία της διαδικασίας αλλά και στη τελική σύνθεση της εργασίας σας.**

- **Διαβάστε το σκοπό/ τον τίτλο/ το θέμα/ το ερευνητικό ερώτημα της εργασίας σας. Συζητήστε μεταξύ σας από ποιες πηγές θα μπορούσατε να αντλήσετε και να συγκεντρώσετε σχετικό υλικό.** (π.χ. έρευνα στο διαδίκτυο, σχολική βιβλιοθήκη, σχολικά βιβλία, ερωτηματολόγιο σε συμμαθητές/φίλους/ οικογενειακό περιβάλλον, συνέντευξη από συγκεκριμένο άτομο ειδικό στο θέμα, επίσκεψη σε συγκεκριμένο χώρο, π.χ. μουσείο, γκαλερί προσωπικές εμπειρίες και βιώματα ή από κάπου αλλού...). **Καταγράψτε τις πιθανές πηγές της εργασίας σας.**
- **Για την έρευνα στο διαδίκτυο:** Μη ξεχνάτε ότι μια πληροφορία μπορεί να αναρτηθεί στο Internet από οποιονδήποτε χρήστη. Πληροφορίες και ειδήσεις ψεύτικες διακινούνται από άγνοια ή και εσκεμμένα. Υπάρχουν χιλιάδες ηλεκτρονικά τροποποιημένες φωτογραφίες και βίντεο, δήθεν επιστημονικές ανακοινώσεις, δικτυακοί τόποι που μιμούνται άλλους, παραπλανητικά emails και blogs που θέλουν να σε κατευθύνουν αντί να σε ενημερώσουν. **Συζητήστε και καταγράψτε πώς θα ελέγξετε την αξιοπιστία μιας πληροφορίας** (π.χ. έλεγχος ιστοσελίδας: ποια είναι η κατάληξη της σελίδας και τι σημαίνει αυτό για την εγκυρότητά της; (π.χ. .com / .org / .edu/ .blogspot) Σε ποιον ανήκει και ποιος είναι ο σκοπός της; Είναι σελίδα που δέχεται διαφημίσεις; Είναι σελίδα που ανήκει σε κάποιο εκπαιδευτικό φορέα; Ο αρθρογράφος έχει κατάρτιση πάνω στο θέμα; Πότε ανανεώθηκε για τελευταία φορά η σελίδα; Ο αρθρογράφος αναφέρει τις πηγές του; Περιέχει άλλα ενεργά link (συνδέσμους) σε άλλους ιστότοπους; Αναφέρει και άλλες αντίθετες απόψεις; Επιτρέπει το σχολιασμό από τους αναγνώστες;). **Πώς μπορείτε να κάνετε την αναζήτησή σας πιο αποτελεσματική (δυνατότητες που παρέχουν οι μηχανές αναζήτησης π.χ. σύνθετη αναζήτηση, εργαλεία αναζήτησης κ.α). Συζητήστε τα παραπάνω σημεία και καταγράψτε τα κριτήρια αξιολόγησης των πηγών που θα χρησιμοποιήσετε.** Μπορείτε να περιηγηθείτε στο διαδίκτυο αναζητώντας «πώς ελέγχω την αξιοπιστία μιας ιστοσελίδας» και να γνωρίσετε τις δυνατότητες μιας μηχανής αναζήτησης (π.χ. google)

3^η και 4^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ- ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ-ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- **Αναζητήστε και συγκεντρώστε το υλικό σας:** αν αποφασίσατε να χρησιμοποιήσετε πολλές και διαφορετικές πηγές, τότε **μοιράστε την αναζήτηση σε αυτές** (π.χ. σχολικά βιβλία, βιβλιοθήκη, διαφορετικές σελίδες στο διαδίκτυο, ερωτηματολόγιο κ.α). **Προσοχή: το copy paste δεν έχει καμία σχέση με τη δημιουργικότητα!** Κρατήστε σημειώσεις από τις πηγές σας **γράφοντας στο τέλος και την προέλευση της πηγής** (π.χ. βιβλιογραφία, δικτυογραφία κ.α). Αν χρησιμοποιήσετε φωτογραφία ή video, αποθηκεύστε τα σε ένα φάκελο και γράψτε την προέλευσή τους (πού και από ποιον είναι δημοσιευμένα).
- **Ο καθένας θα μελετήσει την πηγή του και θα κρατήσει σημειώσεις** (αξιόλογα αγάλματα, αξιόλογα αγγεία, αξιόλογα εργαλεία). **Κάποιος άλλος θα ασχοληθεί με τις θεματικές ενότητες του 1^{ου} ορόφου του μουσείου** βασισμένος κυρίως στο άρθρο του Μιχάλη Κουτελλά στα «Καλυμνιακά Χρονικά». **Προσοχή:** ποιες θεωρείτε σημαντικές πληροφορίες για κάθε έκθεμα; Ποια συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε για την καθημερινή ζωή στην Κάλυμνο τα αρχαία ή βυζαντινά χρόνια;
- **Συγκεντρώστε το υλικό που βρήκε ο καθένας,** βάλτε το σε κατηγορίες (π.χ. χωρισμός σε αίθουσες-ορόφους / ή χωρισμός σε αγγεία, αγάλματα, εργαλεία, νομίσματα/ ή χωρισμός σε θεματικές ενότητες, π.χ. θάνατος, καθημερινή ζωή κ.α)) **και συζητήστε:** πώς μπορείτε να κάνετε τους μαθητές να ανακαλύψουν τα εκθέματα και να διαβάσουν και τις επεξηγηματικές πινακίδες; (π.χ. με γρίφους-αινίγματα που η λύση τους οδηγεί σε μία αίθουσα ή σε ένα έκθεμα/ με το «ζωντάνεμα» ενός αγάλματος ή ενός εργαλείου που θα λέει την ιστορία του και τα παιδιά θα πρέπει να ανακαλύψουν ποιος μιλάει/ ποια συμπεράσματα μπορούν να βγουν για την καθημερινή ζωή στην αρχαιότητα; (π.χ. επαγγέλματα και ασχολίες κατοίκων με βάση τα εργαλεία)/ αναγνώριση τύπου αγγείων (π.χ. κρατήρας, αμφορέας και της χρήσης τους..) κ.α
- **Σκεφτείτε με ποιο άλλο διδακτικό αντικείμενο του σχολείου θα μπορούσε να συσχετιστεί το θέμα σας.** Αναζητήστε τα αντίστοιχα σχολικά βιβλία (στο υπόγειο) και βρείτε με ποιες ενότητες-κεφάλαια θα μπορούσατε να το συσχετίσετε. Μπορείτε να κάνετε την αναζήτηση στα σχολικά βιβλία και των 3 τάξεων του λυκείου.

4^η και 5^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ: ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Τώρα που έχετε μια πρώτη εικόνα του υλικού σας, εργαστείτε ομαδικά και **καταγράψτε τις ιδέες-προτάσεις σας για την τελική μορφή που μπορεί να πάρει η εργασία σας**: π.χ. παιχνίδι με καρτέλες που θα δίνονται στους μαθητές στην είσοδό τους στο μουσείο / επιτραπέζιο παιχνίδι / κατασκευή-χειροτεχνία-ζωγραφική ή ό,τι άλλο σκεφτείτε. Μπορείτε να συνδυάσετε πολλά και διαφορετικά στοιχεία για να είναι το παιχνίδι πιο ενδιαφέρον.
- Γράψτε τουλάχιστον 3 ιδέες για τη μορφή του παραδοτέου.
- Σε αυτό τα στάδια αξιοποιήστε τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα/ κλίσεις του κάθε μέλους **ώστε να γίνει κατανομή εργασίας**. (π.χ. ποιος θα χειριστεί υπολογιστή, ποιος θα κατασκευάσει, ποιος θα φωτογραφίσει, ποιος θα συγκεντρώσει τα απαραίτητα υλικά, ποιος θα ζωγραφίσει, ποιος θα συντάξει κείμενο κ.α.)

6^η και 7^η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΩΡΑ: ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ- ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ- ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΦΥΛΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΘΗΤΗ

- Τώρα που διαμορφώσατε στο μυαλό σας την τελική μορφή της δημιουργικής σας εργασίας, **ξανακοιτάξτε το υλικό που έχετε συγκεντρώσει**: ποια στοιχεία δεν θα χρειαστείτε; Ποια άλλα σας λείπουν; Τι άλλο θα χρειαστείτε για τη τελική σας εργασία; (π.χ. χαρτόνια, άλλα υλικά). **Μοιράστε τα υλικά** που θα φέρει ο καθένας την άλλη φορά.
- Κάντε μια **περίληψη** για το υλικό που έχετε στα χέρια σας και των ερευνητικών ερωτημάτων στα οποία θα απαντήσετε. Προσπαθήστε να απαντήσετε στα ερωτήματα: Γιατί επιλέξατε να έχει το έργο σας αυτή τη μορφή; Πιστεύετε ότι είναι καινοτόμο και δημιουργικό; Πού θα μπορούσατε να κοινοποιήσετε το έργο σας και ποιους άλλους θα ενδιέφερε;
- Τέλος συμπληρώνετε το φύλλο εργασίας «**σχέδιο υποβολής δημιουργικής εργασίας για τους μαθητές**»

